
Shri Bharata Tatparya Sangraha Stotram

श्री भारता-तात्पर्य-सङ्ग्रह-स्तोत्रम्

Document Information

Text title : Shri Bharata Tatparya Sangraha Stotram

File name : bhAratatAtparyasangrahasotram.itx

Category : major_works, appayya-dIkShita

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Appayya Dixit

Transliterated by : Rama Prakasha ramaprakashak at gmail.com

Proofread by : Rama Prakasha ramaprakashak at gmail.com

Latest update : October 12, 2019

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

శ్రీ భారత-తాత్పర్య-సజ్గ్రహస్తోత్రమ్

శ్రీభాదరాయణమునిః స్వయమేవ విష్ణుః
పార్థచ్చలాత్తమధికృత్య కృతే ప్రబన్ధే ।
తస్యాపి నిత్యమహితం శశిభూషణత్వాం
ఆప్రేడయన్ గురురదర్శయదాది తత్త్వమ్ ॥ ౧॥

మోహాభిభూతమఖిలం జగదావిరిచ్ఛం
త్వామేకమేవం భగవన్ రహితం చ తేన ।
విఖ్యాప్యమఙ్గుణక దివ్యకథానుషక్త్యా
త్వాం బ్రహ్మతేన చ మునిః స్ఫుటయామ్భభూవ ॥ ౨॥

సస్మాచ్చ (తస్మాచ్చ) మోహతదభావకృతాద్విశేషాత్
జన్మస్థితి ప్రలయ భాగఖిలం త్వదన్యత్ ।
తత్కర్తృవస్తు పరమం త్వమితి ప్రబోధం
జాతం విభావయతి తస్య తదీయ వాచా ॥ 3॥

కైలాసశైలశిఖరే హరిపార్థదృష్టం
త్వాం బ్రహ్మనాథ పరమం సముదీర్య సాక్షాత్ ।
తల్లక్షణం త్వయమనన్యతదీయ ధర్మం
క్రాన్తే కియచ్చ భవతి స్ఫుటమాచచక్షే ॥ ౪॥

నారాయణస్య సుచిరం త్వదుపాసకస్య
యత్ప్రహ్మభావమవదత్తవ భావనాస్తమ్ ।
యత్తే స్తుతిం తదుదితాం పరభావగర్భాం
త్వాం బ్రహ్మ తేన చ మునిః స్ఫుటయాఞ్చకార ॥ ౫॥

మూలం కృష్ణో బ్రహ్మ చ బ్రాహ్మణాశ్చేత్
యాదావేవం బ్రహ్మభావం మహేశ ।
పార్థానాం తే నిత్యసంరక్షకస్య
వ్యాసస్తత్రోద్ధాటయామాస శమ్భో ॥ ౬॥

బ్రహ్మ విష్ణుశ్శక్తిరశ్చేతి దేవాః
 కర్తారో యే సర్గరక్షాలయానామ్ ।
 తేషాం సృష్టిం సంహృతిం చ త్వదీచాఛ
 ధీనామూచే ద్యోతయన్ బ్రహ్మతత్త్వమ్ ॥ ౭॥
 విశాలాక్షస్థాణుర్ద్ఘ్రిహిణతనయః సంహరణకృత్
 సరోజాక్షక్రోధప్రభవ ఇతి వైశేషికపదమ్ ।
 విభూతిత్వజ్ఞప్త్యై కీమపినిహితన్నాథ నియతం
 నికర్షోక్తిస్తాభ్యాం భవతైతిబుద్ధిం నిరసితుమ్ ॥
 యత్రేదృశం నాస్తి విభూతి రుద్రతా
 విజ్ఞాపకం నాథ విశేషకం పదమ్ ।
 సాఽపి స్వధర్మ గృహమానవైశసాత్
 సర్వేశ్వరం త్వాం ననికర్షగీస్పృశేత్ ॥ ౯॥
 గీతాసుగూఢముదితం భవతః పరత్వం
 వైవస్ఫుటం తదత ఏవ హి సవ్యసాచీ ।
 గీఢార్థమేవ సహసాపునరవ్యపృచ్ఛత్
 తబోధనార్థముదితా హరిణానుగీతా ॥ ౧౦॥
 తమేవ చాద్యం పురుషం ప్రపద్యే
 త్యుదీరితం యన్మధుకైటభద్విషా ।
 తమేవ సర్వాన్ భ్రమయన్తమీశ్వరం
 మహాఫలాప్యై శరణం ప్రజేతి యత్ ॥ ౧౧॥
 ఏతేన కృష్ణస్య సమం ముముక్షుణా
 స్వారాధనీయః ప్రతిభాసతే పరః ।
 సర్వస్య చాహం హృదిసన్నివిష్టే
 త్యాద్యైస్తు విష్ణుః తదుదేతిసంశయః ॥ ౧౨॥
 ఇత్థమస్య యది సంశయో భవేత్
 అన్యథాగ్రహణమేవ వా పునః ।
 నాగ్రహీన్మదుపవిష్ట ఏవం
 ఇత్యగ్రహం హరిరవోచదుత్తరే ॥ ౧౩॥
 ఉక్త్వా చ సంశయవిపర్యయోః నిరాసం

చక్రే హరిశ్చతురయా ద్రుతముక్తిభిక్ష్యాః ।

శక్యస్తదద్య న మయా భణితుం యథోక్తం

యోగాధిరూఢమనసా న బహిర్దృశేతి ॥ ౧౪ ॥

అధునా తదుపాస్య సంశయాద్యపగచ్ఛత్వితి సౌహృదం స్మరన్ ।

ఇతి హోక్తమిహశ్రుతమ్మయేత్యుపదేశ్యే కియాదాహ తత్ర సః ॥ ౧౫ ॥

తస్య స్థిరీకరణమాత్మని పూర్వవృత్తం

స్వస్యైవ బుద్ధిమనసీ ద్విజదమృతీ చ ।

కృత్వానుయోజనతదుత్తరయోరనుక్తావ్

విఖ్యాప్య తద్వివరణం చ చకార శౌరిః ॥ ౧౬ ॥

అగ్రేతత్త్వం పరం కిం త్వహమపి చ కుతః సర్వ భూతాని చేతి

ప్రశ్నే శిష్యస్య తస్మై గురుకృతమఖిలం బ్రహ్మతత్త్వోపదేశమ్ ।

మోక్షం శిష్యస్య చోక్తావపునరపివిజయే నానుయుక్తో గురుః కః

శిష్యోవేతి స్వమేవేశ్వరగురుమవదత్ తస్యస్యచిత్తం స్వశిష్యమ్ ॥ ౧౭ ॥

బ్రహ్మణ్యేవం స్వచేతో మియమనసముపస్థాపితం గ్రన్థిమోక్షం

స్వనైవోక్తం విమృశ్య ప్రపదనవచనం తత్ప్రతీతార్థనిష్ఠమ్ ।

యత్తత్సర్వస్యచాహం హృదిముఖవచనం తత్పునశ్శాస్త్రదృష్టయా

ఇత్యేవం పార్థోఽవగచ్ఛేదితివివృతిరకార్యత్ర గీతాశయస్య ॥ ౧౮ ॥

తచ్చ బ్రహ్మప్రపత్యాస్పదసురరిపోః ఈశ్వరత్వం న చాన్యః

నాహం కఞ్చిత్ప్రపద్యే విబుధమితివచః శ్రోతురుత్కృష్టభక్త్యై ।

నేవన్తే నీలకణ్ఠం పరిమితఫలదం న ప్రబుద్ధచా ఇతీదం

బ్రహ్మైక్యధ్యాత్వ విద్వద్విషయమితరథా నాస్తి భూయోనురోధః ॥ ౧౯ ॥

ఇత్థం చక్రే భారతం యః ప్రబంధం

వ్యక్త్యా వ్యాసశ్శామ్భవోత్కర్షవర్షీ ।

ధ్వన్యధ్వన్యధ్వన్య మూర్ధన్య ధన్యస్తం

శౌరిం తత్సాక్షిణం చానతోఽస్మి ॥ ౨౦ ॥

ఇతి శ్రీఅప్పయ్యదీక్షితవిరచితం శ్రీభారతతాత్పర్యసంకల్పహస్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

Encoded and proofread by Rama Prakasha ramaprakashak at gmail.com

——
Shri Bharata Tatparya Sangraha Stotram

pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

